

บทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการรับรู้การสนับสนุนจาก
มหาวิทยาลัยที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะในการเป็น
ผู้ประกอบการและความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีในภาคใต้

Moderating Role of Perceived University Support on the
Relationship between Entrepreneurial Characteristics and
Entrepreneurial Intention among Undergraduate Students in
Southern Thailand

สิริลักษณ์ ทองพูน¹ | Siriluck Thongpoon

Received : 31 ธันวาคม 2564

Revised : 11 พฤษภาคม 2565

Accepted : 18 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ 2) ปัจจัยคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะ
เชิงจิตวิทยาที่มีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน
ภาคใต้ และ 3) การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรกำกับที่มีต่อ
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม คุณลักษณะเชิงจิตวิทยาและความตั้งใจ
เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากตัวแทนของ

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
Lecturer, Doctor of Philosophy, Hatyai Business School, Hatyai University

มหาวิทยาลัยในภาคใต้ โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นเพื่อให้ครอบคลุมมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยละ 100 คน รวมจำนวน 500 คน และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น ผลวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมสูงกว่าเชิงจิตวิทยา ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ 4 ปัจจัย ได้แก่ บรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ความเชื่ออำนาจภายในตน และความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรีในภาคใต้ ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในฐานะตัวแปรกำกับไม่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

คำสำคัญ : ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม
คุณลักษณะเชิงจิตวิทยา นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคใต้

Abstract

The objectives of this research were to determine 1) the level of entrepreneurial intention among undergraduate students in Southern Thailand; 2) factors influencing entrepreneurial intention among undergraduate students in Southern Thailand; and 3) the moderating effects of perceived university support on the relationship between entrepreneurial characteristics (behavioral and psychological) and entrepreneurial intention. Five hundred surveys were provided to students selected to represent undergraduate students at southern universities. The author used descriptive statistics and hierarchical multiple regression. The findings indicated that

pupils possessed a high level of entrepreneurial intent. The behavioral elements were slightly more prominent than the psychological components. Meanwhile, perceived university support was simply described as neutral. Additionally, entrepreneurial ambition was substantially influenced by subjected norm, perceived behavioral control, internal locus of control, innovativeness, and tolerance for achievement. Surprisingly, perceived university support had no effect on the correlations between independent and dependent variables that were moderated.

Keywords : entrepreneurial intention, behavioral characteristics, psychological characteristics, undergraduate students, Southern Thailand

บทนำ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่กว่าจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ประเทศยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น วัยแรงงานลดลง รวมถึงสถานการณ์ของคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ทำให้ยังมีความเหลื่อมล้ำเชิงเศรษฐกิจและรายได้ ด้วยเหตุดังกล่าวประเทศจำเป็นต้องเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้มีทักษะการทำธุรกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อต่อยอดฐานการผลิตและบริการและรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในอนาคต อย่างไรก็ตามปัญหาอัตราการว่างงานของบัณฑิตจบใหม่ระดับปริญญาตรียังคงเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องกว่าทศวรรษ และเมื่อพิจารณาบริบทเป็น

รายนาคด้วยแล้วจะพบว่าภาคใต้มีอัตราการว่างงานสูงที่สุด (National Statistical Office Thailand, 2021) อีกทั้งในภาคใต้มีอัตราการสร้างงานด้วยตนเองหรือการมีกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นอยู่ในระดับน้อยกว่าภาคอื่น ๆ (Triopopsakul, 2015) จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้บัณฑิตจบใหม่ระดับปริญญาตรีจึงมีความเสี่ยงที่จะต้องเผชิญภาวะการว่างงานสูงกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ ดังนั้น หากคนกลุ่มนี้ได้รับการสนับสนุนให้ทำงานทำหรือสามารถสร้างงานของตนเองได้ย่อมช่วยลดอัตราการว่างงานของภาคใต้และของประเทศลงได้ตามลำดับ อีกทั้งยังสามารถช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการในระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศตามที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติได้อีกทางหนึ่ง

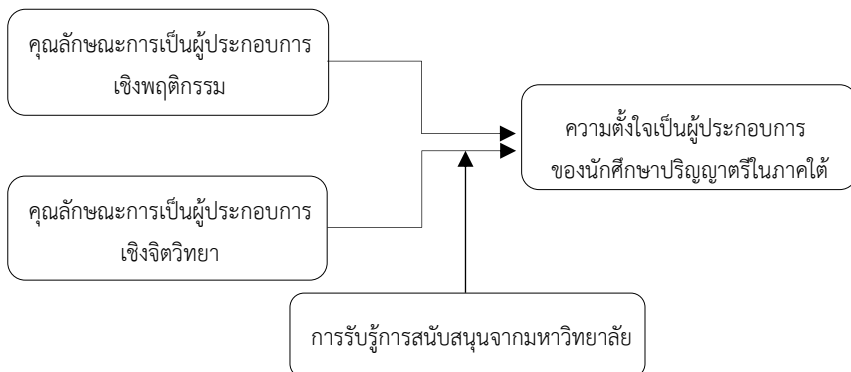
จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าความตั้งใจของนักศึกษาที่จะเป็นผู้ประกอบการสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาธุรกิจในอนาคตได้โดยสามารถประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของ Ajzen (1991) เพื่อใช้ทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา อย่างไรก็ตามการศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาโดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา นั่นคือเมื่อเวลาผ่านไปนักศึกษาที่เคยมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการอาจเปลี่ยนความตั้งใจได้ ดังนั้นการศึกษาความตั้งใจจึงควรมีการติดตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในระยะเวลาที่ไม่นานจนเกินไป ทั้งนี้ Ferreira et al. (2012) ยังเสนอว่าการศึกษเกี่ยวกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการควรทำการศึกษาทั้งมิติเชิงพฤติกรรมและเชิงจิตวิทยาควบคู่กัน และเนื่องจากการบ่มเพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีความพร้อมต่อการทำงานในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้นมหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ให้กับนักศึกษา ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาโดยการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างสังคมของการเป็นผู้ประกอบการในขณะที่นักศึกษายังคงอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยได้

อย่างไรก็ตามการศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษากับนักศึกษาในภาคกลาง บ้างจำกัดอยู่ในกลุ่มสาขาใดสาขาหนึ่งหรือในมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นการเฉพาะ (Prompatanapak, 2019; Poolsawat & Supanti, 2020) ทั้งนี้แม้ว่า Samitthikrai (2005) ได้ศึกษาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทยทั่วประเทศ แต่พบว่ามียังมีเพียงนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่เป็นตัวแทนของนักศึกษาจากภาคใต้ จากมหาวิทยาลัยที่มีวิทยาเขตหลักตั้งอยู่ในภาคใต้จำนวน 13 มหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงทำให้การศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในภาคใต้ยังมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งยังไม่สามารถทราบได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในภาคใต้มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากน้อยเพียงใด และยังมีปัจจัยสำคัญอะไรที่จะช่วยผลักดันให้นักศึกษามีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้การศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้จึงมีความสำคัญ และผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาที่เหมาะสมให้กลายเป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาที่มีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้
3. เพื่อการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม คุณลักษณะเชิงจิตวิทยาและความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความสำคัญกับคนและถือเป็นกุญแจสำคัญหลักในการพัฒนาเพื่อให้มีความพร้อมต่อพลวัตของการเปลี่ยนแปลง นับเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่จะสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนให้กับประเทศได้ กอปรกับธุรกิจ SME ถือเป็นฐานรายได้ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการยกระดับฐานะเศรษฐกิจไทย แต่ปรากฏว่าประเทศไทยยังมีข้อจำกัดที่อาจทำให้ไม่สามารถยกระดับฐานะเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในระยะเวลาอันควร เนื่องจาก ประเทศไทยจะเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องมาจากการสร้างผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ดังนั้นสถาบันการศึกษาซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ของชาติจึงควรกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และสนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเริ่มต้นทำธุรกิจ ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นการเป็นผู้ประกอบการให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางได้

เนื่องจาก ความเป็นผู้ประกอบการถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างหนึ่งในโลกของการทำงานในศตวรรษที่ 21 จึงทำให้ความเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญและได้รับการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัดในสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา เพราะความเป็นผู้ประกอบการได้พัฒนามาจากศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทั้งเศรษฐศาสตร์ การจัดการ บริหารธุรกิจ สังคมศาสตร์ และจิตวิทยา (Carlsson et al., 2013) เป็นการศึกษาถึงสาเหตุ พฤติกรรม และผลกระทบ (Stevenson & Jarillo, 1990) ดังนั้นความเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นกระบวนการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่พยายามจะสร้างคุณค่าและเติมเต็มด้วยนวัตกรรมจนเกิดเป็นพฤติกรรมการแข่งขันทางการตลาดที่มีทั้งความไม่แน่นอน ความเสี่ยง และประโยชน์ที่จะได้รับ (Hisrich et al., 2005) ด้วยเหตุนี้บุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจึงมักเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งอาจจะเป็นผู้ก่อตั้งเป็นเจ้าของหรืออาจเป็นผู้จัดการของกิจการก็ย่อมได้ (Zhao et al., 2010)

ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง สภาวะทางจิตใจของบุคคลซึ่งบ่งชี้ถึงความต้องการที่จะประกอบกิจการของตนเองทำให้มีความมุ่งมั่นและเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมตามมา และความตั้งใจนี้จะยังคงอยู่จนกว่าจะถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม เมื่อนั้นบุคคลจึงจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามที่ตั้งใจไว้ เพราะความตั้งใจเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั่นเอง (Ajzen, 1991) ด้วยเหตุนี้การพยายามทำความเข้าใจว่านักศึกษาที่ตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการในอนาคตจึงมีความจำเป็น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะและทักษะที่เหมาะสมให้นักศึกษาได้ และจากผลการศึกษาของ Ferreira et al. (2012) และ Naushad (2018) ได้แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการทั้งในเชิงพฤติกรรมและเชิงจิตวิทยาล้วนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของ Ajzen (1991) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการนิยมนำมาประยุกต์กับการศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ดังเห็นได้จากนักวิชาการหลายท่านได้นำมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากทฤษฎีดังกล่าวนี้สามารถอธิบายคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมเกี่ยวกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ โดยที่ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมใด ๆ ของบุคคลมีสาเหตุมาจาก 3 ปัจจัย ดังนี้

1) ทศนคติที่มีต่อพฤติกรรมซึ่งเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจของนักศึกษาต่อการกระทำพฤติกรรมในการเป็นผู้ประกอบการ

2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งเป็นความเชื่อของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังหรือความต้องการของสังคม โดยเฉพาะจากครอบครัว ญาติสนิท กลุ่มเพื่อน หรือแม้แต่บุคคลที่ตนชื่นชอบ

3) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมซึ่งเป็นความเชื่อในความสามารถของตัวนักศึกษาเองว่าจะบรรลุผลสำเร็จอันเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง

ทั้งนี้ทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้นล้วนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (Yothongyod & Sukmuangmar, 2016)

คุณลักษณะเชิงจิตวิทยา

คุณลักษณะเชิงจิตวิทยาเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ (Phuthong & Sumalai, 2019) ดังที่ Demers (2018) ระบุว่าผู้มีผู้ประกอบการร้อยละ 61 เชื่อว่าตนมีคุณลักษณะบางประการติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด แต่การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นสามารถพัฒนา

และปลูกฝังในภายหลังได้ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่ออำนาจภายในตน ความกล้าเสี่ยง ความมั่นใจในตนเอง ความต้องการประสบความสำเร็จ ความอดทนต่อความคลุมเครือ และความมีนวัตกรรม (Ferreira et al., 2012) ทั้งนี้มีผลการวิจัยเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาและความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ อาทิ ความมั่นใจในตนเองและความต้องการประสบความสำเร็จ (Denis et al., 2013) ความเชื่ออำนาจภายในตน (Naushad, 2018) เป็นต้น

การสนับสนุนของสถาบันการศึกษา

สถาบันศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากเป็นองค์กรขนาดใหญ่องค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่บ่มเพาะนักศึกษาให้มีทักษะความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่มีรายงานว่าบัณฑิตระดับปริญญาตรีมีอัตราส่วนการตกงานมากที่สุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยในฐานะผู้ผลิตบัณฑิตจึงต้องแสดงบทบาทในการสนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จะประกอบอาชีพในอนาคตภายใต้สภาวะการของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ ดังนั้น การปลูกฝังความเป็นผู้ประกอบการที่ดีให้กับนักศึกษาผ่านกระบวนการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนจะช่วยให้นักศึกษาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีแนวคิดเชิงธุรกิจ สามารถมองเห็นโอกาสทางธุรกิจและพร้อมที่จะเสี่ยงอย่างมีเหตุผล

การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยจึงหมายถึงการที่นักศึกษารับรู้ถึงการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย ในการช่วยเหลือและสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน การอบรม และการแข่งขันแผนธุรกิจ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

อย่างไรก็ตามการศึกษาด้านความเป็นผู้ประกอบการและการเป็นผู้ประกอบการในโลกของความเป็นจริงนั้นยังมีช่องว่างอีกมาก (Vanevenhoven, 2013) นับเป็นความท้าทายของสถาบันการศึกษาที่จะต้องให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น การให้ความรู้ การจัดอบรมทางธุรกิจ การประกวดแข่งขันแผนธุรกิจ ห้องปฏิบัติการทางธุรกิจ เป็นต้น

เพื่อให้ นักศึกษามีความมั่นใจที่จะเป็นผู้ประกอบการในอนาคตได้มากขึ้น (Saeed et al., 2014) นอกจากนี้ การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษายังรวมถึงกิจกรรมส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการที่สอดแทรกไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ความพยายามในการสร้างกลุ่มอ้างอิงภายในสถาบัน เช่น รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทัศนคติทางบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ การให้ความรู้และวิธีการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น (Pratitas, 2017)

ทั้งนี้ การสนับสนุนของสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังเรื่องของความมากเกินไปหรือน้อยเกินไป นั่นคือ จะต้องรักษาสมดุลระหว่างความพยายามให้ความรู้และทักษะกับความกดดันที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร มิฉะนั้น จากความพยายามที่จะให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นแล้ว จะกลับกลายเป็นเพิ่มความกดดันจนส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาให้ลดลงได้ (Prompatanapak, 2019) ดังนั้นการสนับสนุนจากสถาบันที่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมจะช่วยเพิ่มความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการให้ความรู้ด้านความเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ (Anjum et al., 2020) รวมถึงยังสามารถกระตุ้นความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการควบคุมตนเองกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้เช่นกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษابริญญาตรีในภาคใต้ โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม คุณลักษณะเชิงจิตวิทยา และการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่มีวิทยาเขตหลักอยู่ในภาคใต้ จำนวน 13 มหาวิทยาลัย ซึ่งมาจาก 3 คณะ ได้แก่ คณะทางด้านวิทยาศาสตร์

คณะทางด้านสังคมศาสตร์ และคณะทางด้านบริหารธุรกิจ จากทุกชั้นปี ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามประเภทของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ครอบคลุมมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยเอกชน จากนั้นจึงสุ่มแบบเจาะจงเพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาจำนวน 5 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตหาดใหญ่) มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตามลำดับ โดยพิจารณาจากจำนวนนักศึกษามากที่สุดของมหาวิทยาลัยในแต่ละประเภท และกำหนดโควต้าตัวแทนนักศึกษามหาวิทยาลัยละ 100 คน รวม 500 คน ซึ่งไม่ต่ำกว่า 384 คน ตามข้อเสนอแนะของ Weiers (2005) จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญจนได้จำนวนตัวอย่างครบตามที่กำหนด

3. ขอบเขตด้านเวลา งานวิจัยเรื่องนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมเพื่อพัฒนาเป็นกรอบการวิจัย จากนั้นจึงพัฒนาแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ระบุไว้ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์จากคำถามของ Liñán & Chen (2009) ด้านความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ 1 ด้าน จำนวน 5 ข้อ และด้านคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม 3 ด้าน จำนวน 14 ข้อ

ส่วนคำถามด้านคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาประยุกต์จากข้อคำถามของ Denis et al. (2013) 6 ด้าน จำนวน 36 ข้อ และคำถามเกี่ยวกับการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย 1 ด้าน จำนวน 8 ข้อ ประยุกต์จาก Turker & Selcuk (2009) ตามลำดับ ทั้งนี้เครื่องมือการวิจัยได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .67 – 1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ (Rovinelli & Hambleton, 1977) และทดสอบแบบสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น พบว่าค่าความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง .77 - .96 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นสูง (Burns & Grove, 1997)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังบุคลากรของสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นผู้ประสานงานในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้ประสานงานได้กระจายแบบสอบถามไปยังนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่สังกัดจนครบตามจำนวนที่กำหนด และนำส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

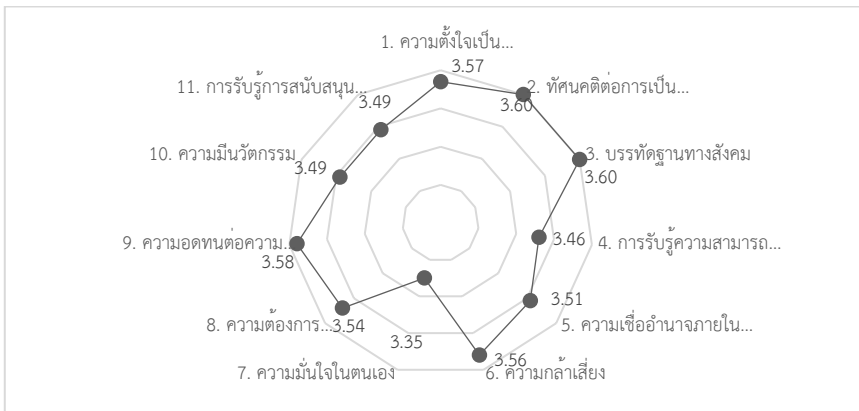
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อจัดกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในภาคใต้ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นโดยใช้วิธี Enter ตามลำดับ

ผลการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ที่เป็นตัวแทนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 500 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.60) อายุระหว่าง 21 – 23 ปี (ร้อยละ 48.40) กำลังศึกษาอยู่ในคณะทางด้านวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 45.00) และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 31.60)

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ตัวแปรพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและเชิงจิตวิทยาอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และรับรู้ การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ (ก่อนวิเคราะห์ EFA)

ทั้งนี้เพื่อเป็นการจัดกลุ่มตามลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปรว่า ตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กันโดยการสร้างปัจจัยขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของตัวแปรหลาย ๆ ตัวจากโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาระดับ

ปริญญานิพนธ์ในภาคใต้ และเพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจะมีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เชื่อถือไม่ได้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis: EFA) เพื่อจัดกลุ่มปัจจัยใหม่โดยเลือกใช้การสกัดปัจจัยด้วยวิธีแกนหลัก (principal axis factoring) ในการหาปัจจัยร่วม ค่าความร่วมกัน และค่า factor loading ที่ใช้วิธีการทำซ้ำจนกระทั่งค่าความร่วมกันไม่เปลี่ยนแปลง และใช้การหมุนแกนด้วยวิธี promax เพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ (Hair et al., 2010)

หลังจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรเดิมทั้ง 11 ตัวแปร พบว่าตัวแปรที่มีค่าไอเกนสูงกว่า 1 มีจำนวน 7 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 69.83 มีค่า KMO เท่ากับ .97 ค่าทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ ค่า communalities มีค่าอยู่ระหว่าง .59 - .87 มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .90 - .96 ทั้งนี้มีตัวแปรใหม่บางตัวที่เกิดจากการจัดกลุ่มและเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของตัวแปรนั้น ๆ และมีค่าเฉลี่ยดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ (หลังวิเคราะห์ EFA)

ทั้งนี้ ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity โดยการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งพบว่าอยู่ระหว่าง .40 - .75 ค่า Tolerance ต่ำสุดมีค่ามากกว่า .10 และค่า VIF สูงสุดมีค่าน้อยกว่า 10 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด (Hair et al., 2010)

จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น เพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของตัวแปรพยากรณ์ ตัวแปรกำกับ ตัวแปรปฏิสัมพันธ์และตัวแปรตาม

ตัวแปรที่ศึกษา	ตัวแปรตาม : ความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการ			
	<i>b</i>	<i>SE_b</i>	<i>β</i>	<i>t</i>
ตัวแปรพยากรณ์				
ค่าคงที่ (constant)	-0.01	0.03		
บรรทัดฐานทางสังคม	0.44	0.04	0.43	10.60***
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม	0.19	0.04	0.18	3.83***
ความเชื่ออำนาจภายในตน	0.08	0.04	0.09	2.18*
ความมั่นใจในตนเอง	0.01	0.03	-0.04	-0.98
ความมุ่งมั่นอดทนและความสำเร็จ	0.2	0.05	0.19	3.79***
ตัวแปรกำกับ				
ค่าคงที่	-0.01	0.03		
การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	0.01	0.05	0.04	0.78
ตัวแปรปฏิสัมพันธ์				
ค่าคงที่	0.03	0.04		

ตัวแปรที่ศึกษา	ตัวแปรตาม : ความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการ			
	<i>b</i>	<i>SE_b</i>	β	<i>t</i>
บรรทัดฐานทางสังคม x การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	-0.02	0.04	-0.01	-0.21
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม x การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	0.02	0.05	0.02	0.4
ความเชื่ออำนาจภายในตน x การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	-0.05	0.04	-0.07	-1.52
ความมั่นใจในตนเอง x การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	0.05	0.04	0.07	1.61
ความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จ x การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	-0.04	0.05	-0.05	-0.81
R^2				0.67
Adjusted R^2				0.67
F Value				89.13***

* $p < .05$, *** $p < .001$

จากตารางที่ 1 พบว่า 1) คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านบรรทัดฐานทางสังคม ($\beta = .43$) และด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ($\beta = .18$) 2) คุณลักษณะเชิงจิตวิทยาด้านความเชื่ออำนาจภายในตน ($\beta = .09$) และด้านความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จ ($\beta = .19$) สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ได้ร้อยละ 67 อย่างไรก็ตามตัวแปรกำกับด้านการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยและตัวแปรปฏิสัมพันธ์เมื่อนำเข้าในสมการแล้ว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถกำหนดสมการพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ดังแสดงในภาพที่ 4

ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ = $-.01 + .43$ (บรรทัดฐานทางสังคม) + $.18$ (การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม) + $.09$ (ความเชื่ออำนาจภายในตน) + $.19$ (ความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จ)

ภาพที่ 4 สมการพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้

จากสมการคะแนนมาตรฐานสามารถอธิบายได้ว่า ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้จะเปลี่ยนไป 1 หน่วย ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปร 4 ตัวแปรประกอบกัน ได้แก่ บรรทัดฐานทางสังคม .43 หน่วย การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม .18 หน่วย ความเชื่ออำนาจภายในตน .09 หน่วย และความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จ .19 หน่วย

องค์ความรู้ใหม่และการนำไปใช้ประโยชน์

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จทุกคนไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านบริหารธุรกิจเท่านั้น หลายคนสำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น คุรุศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตร์ สาขาบริหาร บริษัท ศรีจันทร์สหโอสถ จำกัด จบการศึกษาด้านวิศวกรรมไฟฟ้า สุดท้ายมาทำงานทางด้านการเงินการธนาคารและมาบริหารบริษัทศรีจันทร์สหโอสถ อีกทั้งยังเป็นกรรมการที่ปรึกษาของธุรกิจอีกหลายธุรกิจ ซึ่งท่านสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันได้ เพราะแม้ว่านักศึกษาจะไม่ได้เรียนมาทางด้านบริหารธุรกิจหรือสาขาใกล้เคียง ย่อมสามารถที่จะบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้กับตนเองได้ เพราะความเป็นผู้ประกอบการเองเกิดจากการบูรณาการจากหลายศาสตร์หลายองค์ความรู้ (Carlsson et al., 2013) ซึ่งจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าบุคลิกหรือคุณลักษณะบางประการจะช่วยส่งเสริมให้บุคคล

กลายเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในอนาคตได้ (Demers, 2018) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในวันนี้จะเป็นมูลเหตุหรือสิ่งจูงใจที่เปรียบเสมือนต้นทางของการก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในอนาคตได้ (Stevenson & Jarillo, 1990)

เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ และภาพรวมมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก ดังนั้น หากหลักสูตรเหล่านี้สามารถเพิ่มเติมหรือสนับสนุนให้นักศึกษามีคุณลักษณะทั้งเชิงพฤติกรรมและเชิงจิตวิทยาที่เหมาะสมจะสามารถเป็นตัวช่วยและเติมเต็มทักษะที่จำเป็นให้แก่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้ ซึ่งเมื่อนักศึกษามีความตั้งใจและมีความพร้อมสำหรับโลกในการทำงานในอนาคต เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมนักศึกษเหล่านี้ก็จะมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของความเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น (Ajzen, 1991)

อย่างไรก็ตามสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า “ความมั่นใจในตนเอง” ของนักศึกษาเป็นตัวแปรต้นเพียงตัวเดียวที่ไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ความมั่นใจในตนเองยังมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรด้านอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทั้งหลักสูตรและสถาบันการศึกษาควรมีมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมความมั่นใจให้กับนักศึกษา (Saeed et al., 2013; Pratitas, 2017) แต่ก็ต้องจัดสมดุลให้เหมาะสม เพราะมีฉะนั้นก็จะมีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการที่ลดลงได้เช่นกัน (Prompatanapak, 2019) ดังนั้น การออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จึงต้องได้รับการจัดการเป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ 4 ประเด็น ดังนี้

1) ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้พบว่าอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะเชิงจิตวิทยามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะส่วนบุคคลทั้งด้านพฤติกรรมและด้านจิตวิทยามากกว่าคุณลักษณะที่เกิดจากปัจจัยภายนอกอย่างการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลสำรวจของ AGER (2018) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สำรวจนั้นมีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสูงถึงร้อยละ 49 และมีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เชื่อว่าตนเองสามารถพัฒนาธุรกิจได้และมีคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาที่พร้อมที่จะเผชิญกับความเสี่ยงและไม่กลัวความล้มเหลว อีกทั้งยังมีครอบครัวและเพื่อนสนับสนุน จึงยิ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น และหากเป็นนักศึกษาสายวิชาชีพแล้วจะมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้นไปอีก (Pratitas, 2017) เพราะกลุ่มนี้มีโอกาสได้ฝึกทักษะระหว่างที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ แต่ถ้าหากเป็นผู้ที่มีอายุน้อย เช่น มีอายุในช่วงวัยระดับมัธยมก็จะพบว่ามีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในระดับต่ำ (Ferreira et al., 2012) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับตัวนักศึกษาเองและขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อมของนักศึกษาด้วย

2) คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านบรรทัดฐานทางสังคมมีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ทั้งในกลุ่มประเทศพัฒนา (Usman & Yennita, 2019) กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Soomro & Shah, 2015) และประเทศไทย (Koyviriyakul, 2019) ดังนั้นการขัดเกลาทางสังคมรวมไปถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นกลุ่มอ้างอิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว ญาติหรือเพื่อนสนิทจะมีอิทธิพลในการหล่อหลอมให้นักศึกษาที่เป็นสมาชิกอยู่ในกลุ่มสังคมนั้น ๆ แสดงพฤติกรรมไปในทิศทางของการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นได้

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ สอดคล้องกับ Pratitas (2017) เนื่องจากนักศึกษาที่ประเมินตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ก็

จะมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความพยายามที่จะทำสิ่งที่คาดหวังไว้ให้ประสบความสำเร็จ

3) คุณลักษณะเชิงจิตวิทยามีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ โดยเฉพาะด้านความเชื่ออำนาจภายในตน ดังที่ Vodă & Florea (2019) ระบุว่านักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงจะมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสูงด้วย เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้เชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนเป็นผลมาจากความสามารถหรือทักษะของตนเอง ไม่ได้เกิดจากโชคชะตาหรือความบังเอิญ แต่เกิดจากความกระตือรือร้น ความมานะพยายามที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในขณะที่นักศึกษาที่ไม่ตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการมักมีความเชื่อว่าการทำการค้าเป็นเรื่องของดวงชะตา (Pratitas, 2017)

ความมีนวัตกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จซึ่งเป็นตัวแปรที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Vodă & Florea (2019) เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการจำเป็นจะต้องสร้างความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ยิ่งเป็นคนที่มีความอดทนด้วยแล้วจะยิ่งมีผลต่อความสำเร็จของกิจการมากขึ้น (Wongchaiya & Pheunpha, 2018) นอกจากนี้ความอดทนยังถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ประกอบการ สังเกตได้จากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จล้วนมีความมานะพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ และด้วยเหตุนี้ นักศึกษาที่มีคุณลักษณะในด้านนี้สูงจึงมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสูงขึ้นตามไปด้วย (Tong et al., 2011)

4) การรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยไม่สามารถเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม คุณลักษณะเชิงจิตวิทยาและความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า ถึงแม้มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของความเป็นผู้ประกอบการแต่ก็ไม่อาจทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้

เปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงจิตวิทยากับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนี้ดูเหมือนขัดแย้งกับหลักตรรกะของการสนับสนุนจากองค์กร แต่อย่างไรก็ดี Saeed et al. (2013) ได้แสดงความเห็นไว้ว่าการไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญของตัวแปรกำกับด้านการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยอาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากนักศึกษาเองไม่ได้รับรู้ถึงการสนับสนุนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าการสนับสนุนนั้นจะเป็นการสนับสนุนทรัพยากรที่จับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ก็ตาม

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนทั้งในด้านความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงจากสภาวะการณ์ต่าง ๆ ประกอบกับการเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาส่งเสริมให้เกิดสังคมผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นกลไกหนึ่งสำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ แต่เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์และบริบทปัญหาที่เกิดขึ้นยังพบว่าประเทศไทยยังเผชิญกับปัญหาอัตราการว่างงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มบัณฑิตจบใหม่ระดับปริญญาตรีในภาคใต้ ด้วยเหตุนี้การศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้จึงมีความสำคัญเพื่อสามารถที่จะทำนายการเพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการในอนาคตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยลดช่องว่างของอัตราการว่างงานลงได้

การวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความตั้งใจเป็นผู้ประกอบของนักศึกษาว่าอยู่ในระดับใด มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา รวมถึงศึกษาการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในฐานะตัวแปรกำกับ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในภาคใต้มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก ขณะเดียวกันปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านบรรทัดฐานทางสังคมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็น

ผู้ประกอบการ ในขณะที่ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาด้านความเชื่ออำนาจภายในตน และความมีวินัยพฤติกรรมและอดทนเพื่อความสำเร็จมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการนำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนและทฤษฎีด้านคุณลักษณะมาใช้ทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ได้ ในทางกลับกันการศึกษาตัวแปรกำกับด้านการรับรู้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยพบว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม คุณลักษณะเชิงจิตวิทยา และความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในภาคใต้ได้ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการศึกษาตัวแปรกำกับในครั้งนี้เป็นการศึกษาการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยซึ่งครอบคลุมบริบทในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนั้น หากมีการศึกษาแยกบริบทระหว่างการสนับสนุนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในห้องเรียนกับการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ นอกห้องเรียน อาจทำให้ได้ผลลัพธ์ที่น่าสนใจได้

จากผลการวิจัยที่ได้นี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับมหาวิทยาลัยที่มีคณะวิชาต่าง ๆ สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบายและออกแบบแนวทางในการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต รวมถึงการสร้างการรับรู้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและทั่วถึงอย่างไรก็ดี การศึกษาในครั้งนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ในภาพรวม ดังนั้นหากมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการของแต่ละสถาบันได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การศึกษาในครั้งนี้ยังเป็นการศึกษาก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ดังนั้นนอกจากความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในแต่ละรุ่นหรือแต่ละปีอาจแตกต่างกันออกไปได้ตามบริบทและช่วงเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างและหลังสถานการณ์วิกฤตโควิด 19 ซึ่งนักศึกษาต้องปรับรูปแบบการเรียนรู้จากเดิมที่เรียนรู้ในห้องเรียน สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันแบบพบปะกันได้ แต่ปัจจุบันต้องปรับเข้าสู่รูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างที่ผ่านมา ซึ่งสถานการณ์

ในลักษณะนี้อาจมีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาติดตามอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากบริบทมีสภาพการเปลี่ยนแปลงที่ต่างไปจากเดิม เพื่อท้ายที่สุดแล้วผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการจะได้มีแนวทางที่เหมาะสมมาส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญมีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Anjum, T., Bai, V., R. & Phung, S., P. (2020). Moderating Role of University Support on the relationship between Effective Entrepreneurship Education and Entrepreneurial Intention. *Test Engineering & Management*, 83, 16377 – 16387. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=k-XmynUAAAAJ&citation_for_view=k-XmynUAAAAJ:u5HHmVD_uO8C
- Burns, N., & Grove, S.K. (1997). *The Practice of Nursing Research Conduct, Critique, & Utilization*. W.B. Saunders and Co.
- Carlsson, B., Braunerhjelm, P., McKelvey, M., Olofsson, C., Persson, L., & Ylinenpaa, H. (2013). The Evolving Domain of Entrepreneurship Research. *Small Business Economics*, 41, 913-930. <https://doi.org/10.1007/s11187-013-9503-y>
- Demers, J. (2018). *Are Entrepreneurs Born or Made? Research Says Born but There's a Catch*. <https://www.entrepreneur.com/article/308089>

- Denis, A., do Paço, A., Ferreira, J., Raposo, M., & Rodrigues, R.G. (2013). Psychological Characteristics and Entrepreneurial Intentions among Secondary Students. *Education + Training*, 55(8/9), 763–780. 10.1108/ET-06-2013-0085
- Ferreira, J.J., Raposo, M.L., Gouveia Rodrigues, R., Dinis, A. & do Paço, A. (2012). A model of entrepreneurial intention: An application of the psychological and behavioral approaches. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 19(3), 424-440. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/14626001211250144/full/html>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Prentice Hall.
- Hisrich, R. D., Peters, M. P., & Shepherd, D. A. (2005). *Entrepreneurship* (6th ed.). McGraw-Hill/Irwin.
- Koyviriyakul, K. (2019). The Intention of Software Developers to be Startup Entrepreneurs. *Journal of Information Systems for Business (JISB)*, 5(1), 59–71. (In Thai). https://jisb.tbs.tu.ac.th/wp-content/uploads/2022/10/4Krittin_N.pdf
- Liñán, F., & Chen, Y. W. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 593–617. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2009.00318.x>
- Naushad, M. (2018). A Study on the Antecedents of Entrepreneurial Intentions among Saudi Students. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 5(3), 600-617. [https://doi.org/10.9770/jesi.2018.5.3\(14\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2018.5.3(14))

- National Statistical Office Thailand. (2 0 2 1). *Unemployment Rate*.
https://catalog.nso.go.th/dataset/0706_02_0016. (in Thai).
- Pratitas, P. (2017). Impact of Cognitive Biases, Risk Perception, and Obstacles Perception to Creative Entrepreneur Intention of the Vocational Students in Bangkok Metropolitant. *Panyapiwat Journal, 9 Special Issue*, 171–181. (in Thai). <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/94378/73778>
- Promptanapak, A. (2019). Entrepreneurial Intent and Orientation Developments in Thai Students under an Entrepreneurship Curriculum. *BU Academic Review, 18*(1), 98-113. (in Thai).
<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/buacademicreview/article/view/140789/137477>
- Poolsawat, P & Supanti, D. (2020). Motivation towards entrepreneurial intention: A case study of business students in Southern region of Thailand. *Journal of Management Walailak University, 9*(1), 93– 100. (in Thai). <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/wms/article/download/237907/162873/812863>
- Phuthong, T. & Sumalai, N. (2019). The Causal Relationship Model of Factors of Psychological Characteristics affecting the Youth Digital Business Entrepreneurial Intention among BBA Students. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts), 12*(6), 418-444. (in Thai). <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/190472>

- Rovinelli, R.J., & Hambleton, R.K. (1977). On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49–60.
- Saeed, S., Yousafzai, S.Y., Yani-De-Soriano, M., & Muffatto, M. (2014). The Role of Perceived University Support in the Formation of Students' Entrepreneurial Intention. *Journal of Small Business Management*, 51(4), 1127-1145. <https://doi.org/10.1111/jsbm.12090>
- Samitthikrai, C. (2005). Entrepreneurial potential of Thai University Students. *Songklanakarin J. Of Social Sciences & Humanities*, 11(3), 256-273. (in Thai). <https://kaekae.oas.psu.ac.th/ojs/psuhsej/printarticle.php?id=306&layout=ps>.
- Soomro, B. A., & Shah, N. (2015). Developing Attitudes and Intentions among Potential Entrepreneurs. *Journal of Enterprise Information Management*, 28(2), 304-322. <https://doi.org/10.1108/JEIM-07-2014-0070>
- Stevenson, H. H., & Jarillo, J. C. (1990). A Paradigm of Entrepreneurship: Entrepreneurial Management. *Strategic Management Journal*, 11, 17–27. <https://www.jstor.org/stable/2486667>
- Tong, X.F., Tong, D.Y.K., & Loy, L.C. (2011). Factor Influencing Entrepreneurial Intentions among University Students. *International Journal of Social Sciences and Humanity Studies*, 3(1), 487-496. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/257399>
- Tripopsakul. (2015). The Study of Entrepreneurship Motivation on Business Growth and Business Growth Expectation: A Case Study of Thailand. *Suthiparithat Journal*, 29(90), 75-93. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUsthiparithatJournal/article/view/244558/166189>

- Turker, D. & Selcuk, S.S. (2009). Which factors affect entrepreneurial intention university students? *Journal of European Industrial Training*, 33(2), 142-159. https://www.researchgate.net/publication/228872002_Which_Factors_Affect_Entrepreneurial_Intention_of_University_Students
- Usman, B. & Yennita. (2019). Understanding the Entrepreneurial Intention among International Students in Turkey. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 9(10). 1-21. <https://doi.org/10.1186/s40497-018-0136-0>
- Vanevenhoven, J. (2013). Advances and Challenges in Entrepreneurship Education. *Journal of Small Business Management*, 51(3), 466–470. <https://doi.org/10.1111/jsbm.12043>
- Vodă, A.I., & Florea, N. (2019). Impact of Personality Traits and Entrepreneurship Education on Entrepreneurial Intentions of Business and Engineering Students. *Sustainability*, 11, 1-34. <https://doi.org/10.3390/su11041192>
- Weiers, R. M. (2005). *Introduction to Business Statistics. International Student* (5th ed.). Duxbury Press.
- Wongchaiya, S. & Pheunpha, P. (2018). The Influences of Business Strategies and Entrepreneur Characteristics on the Business Success of Small and Medium Enterprises. *Journal of the Association of Researchers*, 23(2), 139–152. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jar/article/download/242079/164543>

- Yothongyod, M. & Sukmuangmar, S. (2016). Factors Affecting Entrepreneurial Intention of Undergraduate Students : A Case Study of Bangkok University. *Suthiparithat Journal*, 30(95), 103-115. (in Thai). <https://www.dpu.ac.th/dpurdi/journal-read-41>
- Zhao, H., Seibert, S.E., & Lumpkin, G.T. (2010). The Relationship of Personality to Entrepreneurial Intentions and Performance: A Meta-Analytic Review. *Journal of Management*, 36(2), 381–404. <https://doi.org/10.1177/0149206309335187>